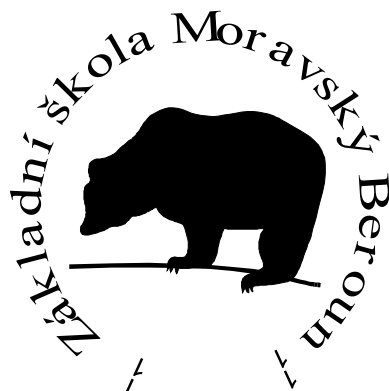

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA MORAVSKÝ BEROUN,
OKRES OLOMOUC
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE**

Identifikační údaje

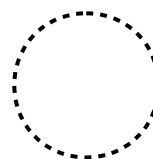
Název vzdělávacího programu:	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání		
Název školy:	Základní škola Moravský Beroun, okres Olomouc, příspěvková organizace		
Adresa školy:	793 05 Moravský Beroun, Opavská 128		
IČO:	60802693		
Ředitelka školy:	Mgr. Sylva Nerudová		
Tel.:	554 725 809		
Email:	nerudovasylva@seznam.cz		
IZO:	102008779		
REDIZO:	600131955		
Zástupce ředitele:	Mgr. Lenka Svobodová		
Tel.:	554 733 066		
Email:	zs.morberoun@seznam.cz		
Koordinátor ŠVP:	RNDr. Růžena Solovská		
Email:	ruzenasolovska@gmail.com		
Zřizovatel školy:	Město Moravský Beroun	IČO: 00296244	
	náměstí 9. května 4	telefon: 554 773 140	
	793 05 Moravský Beroun	www.morberoun.cz	
Součásti školy:	Školní družina	IZO: 119500701	Kapacita: 75
	Školní jídelna	IZO: 102868328	Kapacita: 400

Platnost dokumentu: od 1.9.2007

Aktualizace dokumentu: změny od 1.9.2013 dle Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy Č. j.: MŠMT-2647/2013-210

Mgr. Sylva Nerudová

.....
ředitelka školy

razítko školy

Motto:

„Žák není nádoba, jež se má naplnit. Žák je pochodeň, jež se má zapálit.“ (Komenský)

Zásady a cíle vzdělávání

Zákon č 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

(1) Vzdělávání je založeno na zásadách

- a) rovného přístupu každého státního občana České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ke vzdělávání bez jakékoli diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu nebo jiného postavení občana,
- b) zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce,
- c) vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivosti, solidarity a důstojnosti všech účastníků vzdělávání,
- d) bezplatného základního a středního vzdělávání státních občanů České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ve školách, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí,
- e) svobodného šíření poznatků, které vyplývají z výsledků soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání,
- f) zdokonalování procesu vzdělávání na základě výsledků dosažených ve vědě, výzkumu a vývoji a co nejširšího uplatňování účinných moderních pedagogických přístupů a metod,
- g) hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k dosahování cílů vzdělávání stanovených tímto zákonem a vzdělávacími programy,
- h) možnosti každého vzdělávat se po dobu celého života při vědomí spoluodpovědnosti za své vzdělávání.

(2) Obecnými cíli vzdělávání jsou zejména

- a) rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života,
- b) získání všeobecného vzdělání nebo všeobecného a odborného vzdělání,
- c) pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost,
- d) pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti,
- e) utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého,
- f) poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku,
- g) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.

(3) Vzdělávání poskytované podle tohoto zákona je veřejnou službou.

Charakteristika školy

Velikost a úplnost školy

Základní škola Moravský Beroun je úplná základní škola s devíti postupnými ročníky. Na prvním i na druhém stupni je zpravidla po jedné až dvou paralelních třídách v ročníku. Kapacita školy je 540 žáků. V posledních letech došlo k prudkému poklesu počtu žáků a dnes má škola pouze 12 tříd. Kapacita školy je využívána z 50%. Počet žáků a tříd se bude snižovat i v dalších letech. K obratu dojde pravděpodobně až od školního roku 2009/2010.

Vybrané ukazatele				
Školní rok	Počet tříd	Počet žáků	Počet oddělení školní družiny	Přepočtený počet učitelů
2000/2001	19	406	2	24,18
2001/2002	19	395	2	23,77
2002/2003	18	373	2	22,87
2003/2004	17	360	2	22,50
2004/2005	17	337	1	22,27
2005/2006	15	297	1	20,32
2006/2007	12	268	1	17,36
2007/2008*	12	256	1	

* předpoklad

Budovy základní školy (4) jsou situovány v centru města podél hlavní silnice Olomouc – Opava. Hlavní budova byla postavena v roce 1899 a prošla generální opravou v roce 1977. Ostatní budovy byly přizpůsobeny potřebám školy v letech 1977 – 1979. Od roku 1995 probíhaly dílčí úpravy vnitřního zařízení školy (jazyková učebna, počítačové učebny, plynofikace budov, šatny, tělocvična, sborovna, osvětlení apod.). Větší opravy, převyšující částku 15 mil. Kč, zaznamenala škola v roce 2006. Na hlavní budově bylo vybudováno nové sociální zařízení, vyměněna okna a položena nová střecha, na ulici Karla IV. byla vybudována nová školní jídelna včetně kuchyně.

Vybavení školy

Škola má k dispozici celkem 18 kmenových tříd, z toho 11 na hlavní budově a 6 na pobočkách. V hlavní budově jsou navíc 4 odborné učebny (1 jazyková učebna, 2 počítačové učebny a 1 odborná učebna fyziky a chemie). Na počítačovou síť je napojeno 24 žákovských a 6 učitelových počítačů s přístupem na Internet. Další 2 počítače jsou v žákovské knihovně a jazykové učebně. Ve 2 třídách je k dispozici dataprojektor, v 5 třídách lze využít videa, popř. DVD.

Dále škola disponuje 1 tělocvičnou, venkovním sportovním areálem a školní zahradou. Venkovní hřiště jsou vhodná zejména pro míčové hry (přehazovaná, vybíjená, malá kopaná, odbíjená, košíková nebo tenis), jsou zde i běžecké dráhy (60 a 150 m) a vhodný prostor pro skok vysoký, skok daleký a vrh koulí. Pro výuku tělesné výchovy škola využívá také tělocvičnu Tělovýchovné jednoty Granitol, vzdálenou cca 200 m od školy.

Školní zahrada slouží převážně k výuce pěstitelských prací.

Školní dílna pro výuku praktických činností je v současné době v havarijním stavu a pro žáky je téměř nepoužitelná.

Výstavbou nové školní jídelny přišla škola o cvičnou kuchyni a cvičnou společenskou místnost pro žáky.

Výchovně vzdělávací činnost školy vhodně doplňuje školní družina, která je umístěna v samostatné budově vedle školy. K dispozici má 2 herny a 1 místnost se 7 staršími počítači. Vybavení družiny odpovídá požadavkům na její činnost.

Pitný režim je zajišťován ve spolupráci s místní stáčírnou minerální vody Ondrášovka. Škola je zapojena do akce „Mléko do škol“.

V areálu školy je soukromá zubní ambulance a možnost ošetření chrupu přímo ve škole je nabízena nejen žákům, ale i pracovníkům školy.

Přestože lze hodnotit prostorové podmínky školy jako „vyhovující“, je nezbytně nutné v nejbližší době vyřešit absenci školních dílen, žákovské cvičné kuchyně a učebny šití. Společně se zřizovatelem je třeba najít také finanční prostředky na opravu fasád školních budov, zejména hlavní budovy, kde 30 let stará omítka začíná opadávat a vytváří riziko úrazu.

S ohledem na vývoj počtu žáků a tříd navrhuje zřizovateli provést následující úpravy:

1. upravit budovu na ulici Karla IV. – 4 třídy pro 1. a 2. ročník.
2. budovu na Opavské 89 přeměnit na odborné pracovní vaření, šití, zájmové výtvarné a hudební výchovy a praktického vyučování 6. a 7. tříd
3. na hlavní budově upravit sklepní místnost pro dílenské práce žáků 8. – 9. ročníků

Pedagogičtí pracovníci

V současné době pracuje ve škole 18 učitelů a 1 vychovatelka školní družiny.

Na dobré úrovni je obsazení 1. stupně základní školy, kde je výuka zajišťována plně kvalifikovanými učitelkami s výjimkou výuky angličtiny. Výuku provádějí učitelky, které se připravují v dlouhodobých kurzech v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Také na 2. stupni základní školy splňují všichni učitelé podmínku odborné způsobilosti, i když aprobační složení neodpovídá zcela potřebám školy. Chybějí zejména učitelé angličtiny a některých výchovných předmětů.

Z hlediska věkového složení převažují učitelé středního a vyššího věku. Průměrný věk se pohybuje kolem 46 let.

V nejbližších letech, kromě odchodu do důchodu, nelze počítat s výraznou obměnou pedagogického sboru, neboť začne ubývat tříd na 2. stupni ZŠ, což se projeví snížením počtu vyučovacích hodin na škole.

Zájmová činnost

Zájmová činnost žáků je součástí výchovně vzdělávacího programu školy. Počet kroužků organizovaných školou se každoročně mění, řada z nich má však již letitou tradici: sborový zpěv 1. a 2. stupeň, stolní tenis 1. a 2. stupeň, knihovnický kroužek, florbal, mažoretky, gymnastika, ruský jazyk aj. Každý den je v podstatě pod vedením učitelů nebo rodičů nabízena možnost zapojení do zájmové mimoškolní činnosti.

Kromě toho využívají naši žáci služeb, které poskytuje Základní umělecká škola v Moravském Berouně (hudební a výtvarné obory) nebo Tělovýchovná jednota Granitol (kapaná a lyžování).

Žáci školy

Třídní kolektivy svým složením odpovídají většině venkovských škol. V každé třídě se najdou 2 – 3 problémoví žáci, což je dáno složením obyvatel: téměř 30% žáků pochází z neúplných rodin nebo z málo podnětného prostředí. Negativní vliv na postoje žáků má také nedostatek pracovních příležitostí v obci a vysoká nezaměstnanost rodičů (22%). Většina žáků svůj budoucí život nespojuje s „rodným“ městem a chce hledat uplatnění jinde.

Spolupráce s rodiči

I když je spolupráce mezi rodičovskou veřejností a školou na poměrně dobré úrovni, zůstává dobrá komunikace s rodiči i v budoucnu jedním z hlavních cílů školy. Trvalou snahou všech zaměstnanců školy proto musí být posilování vzájemné důvěry a vytváření přirozených partnerských vztahů.

Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně na třídních schůzkách nebo konzultačních dnech jednotlivých vyučujících. Třídní schůzky se konají každé první pondělí v měsíci, po domluvě s třídním učitelem nebo vyučujícím se mohou rodiče dostavit do školy kdykoli.

Dvakrát do roka pořádá škola Den otevřených dveří. Rodiče, ale i ostatní zájemci z řad veřejnosti si mohou prohlédnout prostory školy a navštívit vyučovací hodiny.

Rodiče mají také možnost účastnit se všech projektů a soutěží pořádaných školou nebo třídním učitelem, a to jako diváci, popř. jako pořadatelé. V hojném počtu jsou navštěvovány zejména koncerty pěveckého sboru, výstavky, školní akademie nebo rozloučení s žáky 9. ročníků.

Při škole pracuje 5-ti členný výbor SRPDŠ, jehož hlavní náplní je podpora aktivit školy v oblasti školní a mimoškolní zájmové činnosti dětí.

Školská rada byla zřízena 6.10.2005, má 9 členů a její činnost vyplývá z § 168 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Partneři školy

Městský úřad Moravský Beroun

Zřizovatel, kontrolní i metodický orgán školy, spolu s Informačním a kulturním centrem spoluorganizátor besed a akcí pro školní mládež.

Pedagogicko – psychologická poradna Olomouc

Poskytuje odbornou pomoc žákům, rodičům i učitelům při výchovných a vzdělávacích potížích.

Městský úřad Šternberk – odbor sociálních věcí

Zajišťuje sociálně právní ochranu dětí, preventivní a poradenskou činnost, řeší problémy v oblasti péče o dítě, zejména záškoláctví.

Tělovýchovná jednota Granitol Mor. Beroun

Spolupracuje na úseku sportovní zájmové činnosti (fotbal, běh na lyžích), organizátor jednorázových akcí (Moravskoberounský trojúhelník, běh do vrchu apod.).

DDM Šternberk

Nabídka pravidelných i jednorázových zájmových činností, ve spolupráci s BESIPem organizátor dopravní výchovy na škole.

Plavecká škola Bruntál

Zajišťuje plavecký výcvik žáků 2., 3., event. 4. ročníků.

Základní umělecká škola Moravský Beroun

Nabízí žákům školy možnost rozvíjení svých schopností a zájmů v hudební a výtvarné oblasti.

Městská knihovna

Organizuje a odborně zajišťuje knihovnické lekce, literární kvízy a soutěže. Spolupracuje s knihovnickým kroužkem na škole.

Mateřská škola Moravský Beroun

Adaptace předškoláků na nové prostředí, pomoc při zápisu dětí do školy.

Granitol, a.s.

Exkurze do výrobního podniku – Poznej práci svých rodičů.

Gymnázium č.1 Nowy Bieruń (PL)

Výměnné pobyty dětí a učitelů s cílem rozvíjet vzájemné poznání kulturních a humanistických hodnot.

Ročníkové a celoškolské projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.

Tradičními školními akcemi školy jsou:

1. Vítání žáků prvních tříd	zahájení školního roku
2. Pasování „prvňáčků“	listopad
3. Vánoční koncert pěveckého sboru	prosinec
4. Den Země – environmentální výchova	duben
5. Dopravní výchova	květen
6. Celoškolský Den dětí – závod všestrannosti	květen
7. Lehkoatletický pětiboj o sportovce školy	červen
8. Letní koncert – školní akademie	červen
9. Poslední zvonění	červen

1 Charakteristika školního vzdělávacího programu

1.1 Pojetí školního vzdělávacího programu

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby. Takového cíle nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy. Posláním školy nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů, ale ani posun od znalostí ke klíčovým kompetencím, jak je často reforma chápána. **Ve skutečnosti jde o posun „se znalostmi ke klíčovým kompetencím“.**

„Účelem vzdělávání není pouze vědět, ale především umět používat.“ (H. Spenser)

Poprvé není stanoveno v základním vzdělávání povinné učivo a škola se může sama rozhodnout o jeho výběru. Podstatné je, aby si žáci na základě svých vědomostí a dovedností osvojovali životně důležité kompetence.

Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pozitivní přístup ke vzdělávání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení. Naší prvořadou ambicí je tedy proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně.

Vzdělávací program chápe obsah základního vzdělání jako prostředek rozvoje osobnosti žáka a zahrnuje v přiměřené rovnováze poznatky a činnosti vztahující se ke všem vzdělávacím oblastem a oborům lidské činnosti. Kritériem pro výběr a zpracování obsahu je jeho významnost, využitelnost a přiměřenost.

Takto formulovaný obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávací služby školy nemá být primárně posuzována jen podle tradičně chápaných vzdělávacích výsledků, za něž jsou nezřídka považovány pouhé faktografické znalosti žáků zjišťované testováním, ale musí odrážet celkový rozvoj žáka. Do popředí tedy vystupuje role učitele, který vnímá a respektuje potřeby žáků, uplatňuje aktivní učení a usiluje o vzájemnou spolupráci a pomáhá žákům vstřebávat vědomosti na základě jejich individuálních zvláštností a schopností.

V rámci procesu vzdělávání se věnujeme mimo jiné následujícím kompetencím:

Učení

- Být schopen vzít v úvahu zkušenost,
- dávat věci do souvislostí,
- organizovat svůj učební proces,
- být schopen řešit problémy,
- být zodpovědný za své učení.

Objevování

- Získávat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost,
- zvažovat různé zdroje dat,
- radit se s lidmi ze svého okolí,
- vytvářet a pořádat dokumentaci.

Myšlení a uvažování

- Chápat kontinuitu minulosti a současnosti,
- nahlížet aspekty rozvoje společnosti kriticky,
- být schopen se vyrovnávat s nejistotou a komplexností situace,
- účastnit se diskusí a vyjadřovat vlastní názor,
- hodnotit sociální chování související se zdravím, životním prostředím,
- vnímat hodnoty umění, literatury atd.

Komunikace

- Rozumět a domluvit se ve více jazycích,
- být schopen prezentovat, mluvit na veřejnosti,
- obhajovat a argumentovat vlastní názor,
- naslouchat a brát v úvahu názory druhých,
- vyjadřovat se písemnou formou,
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám.

Kooperace

- Být schopen spolupráce a práce v týmu,
- činit rozhodnutí,
- řešit konflikty,
- posuzovat a hodnotit,
- navazovat a udržovat kontakty.

Práce

- Vytvářet projekty,
- brát na sebe zodpovědnost,
- přispívat k práci skupiny a společnosti,
- organizovat svou vlastní práci,
- projevovat solidaritu,
- ovládat matematické a modelové nástroje.

Adaptace

- Využívat informační a komunikační techniky,
- být flexibilní při rychlých změnách,
- nalézat nová řešení,
- být houževnatý v případě obtíží.

Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Hlavní důraz ve své vzdělávací práci klade škola na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi. Základem programu naší školy je přechod od školy transmisivního typu ke škole typu konstruktivního. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

Umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení.

Podpora dětí k učení se:

- Vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení,
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě,
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie.

Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy.

Podpora dětí k učení se:

- Samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy,
- volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací.

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Podpora dětí k učení se:

- Formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchat jiným a porozumět jim,
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

Podpora dětí k učení se:

- Spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Podpora dětí k učení se:

- Mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory,
- řešit praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva i povinnosti,
- schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.

Podpora dětí k učení se:

- Schopnosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory.

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Podpora dětí k učení se:

- Schopnosti ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních,
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných,
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Podpora dětí k učení se:

- Vnímat kulturní i historické dědictví jako významný fenomén,
- být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných.

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Podpora dětí k učení se:

- Využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,
- rozvíjet své podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání.

Výchovné a vzdělávací strategie

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- Využívání různých zdrojů informací, *kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní např.*
- Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí atd.), *kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní*

- Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi – školní rada, (komunitní skupinové aktivity, obec, pedagogicko-psychologická poradna atd.),
kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní
- Proměna klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem).
kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní

Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k řešení. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků.

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích, při zpracovávání školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů.

Kompetence sociální a personální budujeme formami sociálního učení. Snažíme se děti zapojit do organizace činnosti školy (školní samospráva). V rámci skupinového vyučování žáci přejímají různé role.

Kompetence občanské rozvíjíme hlavně učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamování žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice. Mimo jiné k tomuto je využívána spolupráce s partnerskou školou v Polsku.

Kompetence pracovní u žáků rozvíjíme opět formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje v nejširším smyslu je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů, částečně je realizujeme také formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů. Pro lepší orientaci uvádíme dále přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání žáků mimořádně nadaných do základního vzdělání je významné proto, že mimořádně nadaní žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na něž je třeba reagovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky. Základní vzdělávání má zásadní význam pro rozpoznávání a rozvíjení mimořádného nadání. Jedná se o dlouhou etapu vzdělávání, která je dostačující pro rozpoznání jejich nadání, pro vhodnou motivaci a rozvoj jejich nadání i pro možnost jejich uplatnění v konkrétních činnostech. Tito žáci potřebují specifickou péči a pomoc ze strany školy i rodiny, především při stimulaci a vytváření vhodných podmínek. Pro učitele to znamená náročnější přípravu v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivaci k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

V hodinách matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh. Žákům nabízíme možnost navštěvovat matematický kroužek, kde řeší úlohy pro rozvoj talentu těchto žáků, připravujeme je na řešení matematických olympiád a účastníme se s těmito žáky dalších kol těchto soutěží. Organizujeme pro ně školní kola matematické soutěže Pythagoriáda a Klokán. Umožňujeme jim pracovat na počítači, individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady a další).

V českém jazyce motivujeme žáky zadáváním samostatných úkolů k účasti v soutěžích, olympiádách, dále pomáháme rozšiřovat základní učivo pomocí odborných publikací, internetu. V literatuře zpracovávají žáci samostatné referáty o jednotlivých autorech, ve slohu je inspirujeme k napsání slohové práce, kterou předvedou před ostatními spolužáky a tím je více motivují. Literárně nadaní žáci přispívají do žakovského časopisu Plesk. Jejich talent rozvíjíme rovněž v dramatickém kroužku.

V cizích jazycích připravujeme žáky na olympiády, konverzační soutěže rozšiřováním slovní zásoby. Další informace získávají z cizojazyčných pořadů z videa. Při práci ve skupinách se stávají vedoucími skupin. Zadáváme jim dobrovolné domácí úkoly, referáty.

V zeměpisu se nadaní žáci zapojují do soutěží, olympiád. Zpracovávají kvalitní referáty, které jsou využívány k prezentaci učiva. Přípravují testy, nové zprávy a zajímavosti ze zeměpisu.

V chemii a přírodopisu řeší nadaní žáci složitější úkoly, samostatně pracují s literaturou, internetem, řeší úkoly z olympiád. Vyučující doplňuje a rozšiřuje učivo podle zájmu žáků.

Ve fyzice připravujeme pro zájemce školní kolo Fyzikální olympiády a dále se účastní dalších kol fyzikálních soutěží, např. Archimediády.

V informatice řeší žáci náročnější a složitější úkoly, na základě domácí přípravy a referátů mohou provádět koordinovaný výklad k rozšíření učiva.

V tělesné výchově mohou pohybově nadaní žáci předvádět, předvádět náročnější sestavy, podílet se na řízení a organizaci hodiny, v kolektivních sportech se účastní okresních i krajských soutěží (např. florbal, fotbal), v individuálních sportech reprezentují naši školu

v okresních i krajských kolech (přespolní běh, sjezdové lyžování), jsou zapojováni i do mimoškolní sportovní činnosti a rozvíjí svůj talent ve sportovně zaměřených kroužcích (stolní tenis, florbal, volejbal, fotbal).

Ve výtvarné výchově jsou žákům zadávána náročnější témata, která mohou vypracovávat také doma. Žáci využívají individuálních konzultací s učitelem, úspěšné práce jsou vystavovány ve škole i mimo ni.

V rodinné a občanské výchově je jim umožněn přístup k rozšiřujícím informacím na internetu. Učitelé podporují zájem nadaných žáků o samostatné projekty, referáty, žakovské studie.

V hudební výchově talentovaní žáci – dobří zpěváci „táhnou“ při zpěvu celou třídu. Při nácviu nových písní zazpívají píseň jako první. Je možné využít sólisty. Žáci, kteří ovládají hru na hudební nástroj, zahrají skladbičku na klavír, doprovází píseň na kytaru. Každoročně se pořádá pěvecká soutěž na úrovni tříd i celé školy. V 9. třídě žáci zpracovávají referáty doplněné ukázkami oblíbených skupin.

Často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Musíme je taktně, ale důsledně usměrňovat a vést je k rovnému přístupu k méně nadaným žákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Při dosahování cílů základního vzdělávání je proto třeba vycházet nejen z možností žáků, ale vytvářet také příznivé sociální, emocionální i pracovní klima založené na účinné motivaci, spolupráci a aktivizujících metodách výuky - uplatňovat variabilnější organizaci a individualizaci výuky a využívat vnitřní diferenciaci výuky.

Poradenské služby ve škole

Poradenské služby zahrnují tyto oblasti:

- **Řešení studijních problémů**

Výchovný poradce spolu s vyučujícím hledá důvody, proč někteří jedinci nedosahují očekávaných a požadovaných studijních výkonů.

- **Řešení výchovných problémů – problémy školní docházky, poruchy interpersonální komunikace ve třídním kolektivu**

Výchovný poradce ve spolupráci s třídními učiteli hledá příčiny špatné docházky žáků do školy a řeší problémy porušování vnitřního řádu školy.

- **Prevence a poradenství sociálně patologických jevů**

Metodik prevence ve spolupráci s ostatními pedagogy vytváří „ Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence je metoda otevřeného dialogu, vzťahový vztah učitele a žáka, komunikace s rodiči. Prevence probíhá i v rámci výuky. Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě a kurátory pro děti a mládež. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi a využívá jejich preventivní programy.

- **Prevence a poradenství zneužívání návykových látek**

Boj proti drogám a zneužívání dalších návykových látek je úkolem všech pedagogů. Výchovný poradce spolu s s drogovým preventistou je poradcem dětem i rodičům při podezření

na užívání psychotropních látek. Drogový preventista organizuje besedy a spolupracuje s dalšími institucemi.

- **Kariérové poradenství, volba školy**

Výchovný poradce poskytuje poradenství žákům i rodičům v oblasti volby povolání. Spolupracuje s třídními učiteli a vedením školy při zajištění a organizaci podávání přihlášek žáků na střední školy. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ se žáci seznamují s rozvojem jejich profesní orientace. Na základě sebepoznání se učí orientovat ve světě práce.

- **Poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků s odlišného sociokulturního prostředí**

Školu mohou navštěvovat žáci se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a žáci s poruchami učení. Škola spolupracuje s poradenským zařízením, které zajišťuje odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Na základě odborného posudku poradenského pracoviště třídní učitel ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky a ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytváří a realizují individuální vzdělávací plán. Jeho struktura vychází z platné právní úpravy.

Poradenské služby ve škole poskytuje výchovný poradce, třídní učitel, metodik prevence a vedení školy. Na poskytovatele poradenských služeb se mohou žáci i rodiče kdykoliv obrátit a požádat o konzultaci a podporu v obtížných situacích. S řešením konfliktu mezi žáky pomáhá výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem. Škola poskytuje pravidelné konzultace mezi rodiči a učiteli a informuje o dalších službách poradenských zařízení. Spolupracuje s dalšími odbornými institucemi.